

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ **НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ**

Обяснителна записка към баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 30 септември 2018 година

Балансът на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите (фонд ГВРС) към 30.09.2018 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/22.01.2018 г. относно изготвянето и представянето през 2018 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 06/27.09.2018 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 30.09.2018 г., на бюджетните организации. Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на фонда се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните документи в НОИ се осчетоводяват спазвайки принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

От 01 януари 2005 г. съгласно Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя Националният осигурителен институт администрира приходите и разходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Първостепенен разпоредител на фонда е неговият директор. Приходите на този фонд се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. Редът и начинът на изплащане на гарантираните вземания са уредени в приетата от Министерския съвет Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и в изпратените от ЦУ до ТП на НОИ указания за прилагането на закона и отчитане на приходите и разходите на фонд ГВРС.

За точното и вярно отчитане на средствата по фонда е създаден отделен сметкоплан и указания за счетоводното отчитане движението на средствата по съответните сметки за приходи, разходи, вземания, задължения и провизии. За сметките на фонд ГВРС се прилага отделен код 5592 вместо кода на НОИ 5500, при което за този

фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост. Съгласно указания на Министерство на финансите плащанията на ФГВРС се извършват чрез системата СЕБРА.

На основание чл.16 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя – временно свободните средства на ФГВРС се влагат по реда на чл.28 от КСО - на депозит в БНБ или се закупуват държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез банки, избрани за инвестиционни посредници от Надзорния съвет.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

В баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 30.09.2018 г. е включена отчетна група "Бюджет". В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на фонд ГВРС.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Балансът на фонд ГВРС към 30.09.2018 г. включва балансите на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 280 173 652 лв., формирана от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 216 180 966 лв. или намаление спрямо предходния период в размер на 50 077 535 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни левови ДЦК с част от временно свободните средства от този фонд. В сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева към 30.09.2018 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информация от съответната банка, чрез която са закупени. В отчетната група е реализирано: **намаление** в размер на 50 077 535 лв. формирано от падежирали ДЦК.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени такива вземания.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 1 050 427 лв. или нетно намаление спрямо предходния период от 2 280 165 лв., както следва:

Публични държавни вземания - Отчетени са вземания от работодатели за изплатени осигурителни вноски в размер на 840 297 лв. с ръст на намаление от 30925 лв. формирано от начислени (+2) лв. и погасени (-30925) лв. вземания.

Други вземания – По това перо от баланса е формирано намаление в размер на 1 274 641 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – 2 755 лв. и нетно намаление в размер на 4 534 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за фонд ГВРС и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2017 г. и прехвърлени по сметката на фонда през януари 2018 г., съответно постъпили суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2017 г. и прехвърлени по сметка на фонда през януари 2018 г.

- сметка 4887 „Вземания от други дебитори местни лица приходно-разходна позиция” – в размер на 10 793 691 лв. и увеличение 3 386 703 лв. Отчетени са начислени (+5 640 007) лв. и отписани (- 233 879) лв. вземания. Отразени са и начислени и сторнирани провизии по сметка 4917 „Провизии за публични държавни вземания срещу местни лица приходно-разходна позиция” – (+5 405 792) лв.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – намаление 2 275 946 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК в размер на 4 109 667 лв. и получени лихви по ДЦК в размер на 6 385 613 лв.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по банковата сметка и касата на фонд ГВРС в БНБ в края на периода в размер на 62 942 239 лв. Остатъкът по банковата сметка на фонд ГВРС в началото на периода е 12 177 587 лв.

В раздел **В. Задбалансови активи** в отчетна група “Бюджети и бюджетни сметки” е отразена сумата от 3 901 лв. Отчетените средства представляват краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане и активи със стойност под прага на същественост.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 251 761 349 лв. Отразено е изменение в нетните активи от отчетния период в размер на – (1 587 689) лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи и намаления от други събития за периода в размер на 4 140 037 лв. и отчетени приходи и трансфери – 5 727 727 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди**, средствата са разпределени както следва:

В група **II. Краткосрочни задължения** е отчетено намаление в размер на 5 359 лв. По статии, увеличението е разпределено както следва:

- *Други краткосрочни задължения* – отчетено е намаление спрямо 2017 г. в размер на 5 359 лв.

Отчетеното намаление по позиция *Други краткосрочни задължения* се формира от крайно и начално салдо по сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци” -5 359 лв. Данъкът върху доходите на физически лица текущо през годината се отразява по сметка 7591 “Трансфери за поети данъци върху доходите на физическите лица”. През месец декември 2017 г. възникналия разчет – задължение към централния бюджет в размер на 5 359 лв. е начислен по кредита на сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и

първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци”, а през месец януари 2018 г. е преведен към Централния бюджет.

В раздел В. Задбалансови пасиви.

В позициите “Задбалансови пасиви” са включени само условните пасиви, а не салдата на всички задбалансови пасивни сметки. В салдото не са включени салдата по сметки от подгрупи 980 „Поети ангажменти за разходи - потоци“ съгласно т. 36, Раздел V от указанията за попълване на макета на баланса. Възникналите ангажменти за разходи с незабавна реализация, отразени по кредитния оборот на сметка 9803 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 105 723 лв.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

РАДОСЛАВ ЩЕРБАКОВ